

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Zagramy w BIERKI?

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Pamiętacie grę w BIERKI? A może sami jeszcze od czasu do czasu w nią gracie?

Kolorowe pręciki, które dawniej były drewnianymi patyczkami, a od czasu wynalezienia tworzyw sztucznych stały się plastikowymi pałeczkami, miały różne zakończenia: albo zwykłe szpiczaste (oszczep), albo z wypustką (bosak), albo o potrójnej końcówce (trójząb), albo płaskie i rozklepane (wiosło), albo też płaskie i szpiczaste (harpun).

Wszystkie te kolorowe pręciki – BIERKI – ustawiało się na stole na baczność, dzierżąc całą kupkę w garści, a potem rozwierało się dłoń, by bierki rozsypały się po stole. Cała sztuka polegała na tym, by podejmować kolejne bez poruszenia pozostałych, przy czym podjęcie BIERKI o specjalnym zakończeniu było wyżej punktowane niż podjęcie takiej zwykłej.

BIERKA to rzeczownik notowany już od drugiej połowy XVI w. choć sama gra upowszechniła się na naszych terenach dopiero w XVIII w.

Wcześniej BIERKAMI nazywano rozmaite przedmioty, których używano w grach towarzyskich, a które były zbierane, zabierane lub podejmowane w czasie rozgrywki: gałki szklane i drewniane, drewnienka lub kamyki, przeróżne figurki, a także pionki i figury (również szachowe – te, które zostały zbite i zabrane) oraz kości do gry.

Rzeczownik BIERKA pochodzi od czasownika BIERAĆ ‘brać często, wielokrotnie’ – nieużywanego już obecnie, ale zachowanego w wielu czasownikach przedrostkowych:

ZABIERAĆ, ZBIERAĆ, PODBIERAĆ, NABIERAĆ, WYBIERAĆ...